

Tirsdag 02. februar 2010

Opret brugerkonto | Log ind

Information.dk

Politik & International

SØG

[Den trykte udgave](#)[RSS](#)

Ond vilje, uduelighed, teknisk uheld eller cirkelns kvadratur?

Et dansk formandskab i splid med sig selv blev sat skakmat på et klimatopmøde, der endte som 'en multipolaritet af kaos'. Her er historien om stridighederne, fejltrinene, lækagerne, de skjulte dagsordner og den nye verdensorden, der materialiserede sig under COP15

Et sidste forsøg. Efter to års forhandlinger med deltagelse af tusinder af embedsmænd og fagfolk og hundreder af siders aftale-udkast blev altting på COP15's sidste dag kogt ned til godt to siders tekst uden klare mål og forpligtelser af 26 udvalgte landes ledere. Kina havde på forhånd besluttet sig for at blokere en substantiel tekst, sagde nogle. USA og I-landene leverede ikke de CO2-mål, som kunne have gjort det muligt for Kina at indgå en ambitiøs aftale, sagde andre. Foto: Henrik Montygomery/Scanpix

Af **JØRGEN STEEN NIELSEN**8. januar 2010 | [Historik](#)

Man er nødt til at opretholde et håb. Efter to døgn uden søvn stiller Maldivernes præsident Mohamed Nasheed sig op foran rullende kameraer ved afslutningen af COP15 i Bella Center den 19. december og siger:

»Vi har en meget god aftale. Den har 1,5 grader med. Den har penge til klimatilpasning. Den har kontrolprocedurer. Og den rummer muligheden for at udvikle sig til et meget solidt dokument. Det er ikke alt, hvad alle håbede på, men det er en meget, meget god begyndelse.«

Præsident Nasheed tror på, at uden en fortsat international proces frem mod global klimabeskyttelse er alt håb ude for hans lille sårbare nation - 1,5 meter over havet - i Det Indiske Ocean.

Men håb kan også udarte til selvbedrag og illusionsmageri. »Måske oversolgte

Artikelværktøj

[LOG IND FOR AT ANBEFALE \(4\)](#)[KOMMENTARER \(27\)](#)[SEND](#)[PRINT](#)[FACEBOOK](#)[DEL](#)**Nykredit** ARTIKELVÆRKTØJ SPONSOR
ÅBEN FOR SMARTBUDGET

Emneord for denne artikel

cop15 | klimatopmøde i København | EU | Financial Times | FN | PBS | Statsministeriet | Time Magazine | Udenrigsministeriet | WWF | Angela Merkel | Barack Obama | Bo Lidegaard | Connie Hedegaard | Gordon Brown | Hu Jintao | Hugo Chavez | Lars Løkke | Lars Løkke Rasmussen | Manmohan Singh | Nicolas Sarkozy | Norbert | Obama | Thomas Becker | Wen Jiabao | Bangkok | Bangladesh | Beijing | Bolivia | Brasilien | Canada | Cuba | Danmark | Hellerup | Indien | Japan | Kenya | Kina | København | Maldiverne | Mexico | Nicaragua | Singapore | Sudan | Sverige | Sydafrika | USA | Venezuela

**NU KAN DU OGSÅ FÅ
DIN RUBRIKANNONCE
PÅ INFORMATION.DK**

jeg den,« mumler Nasheed, da tv-interviewet er slut, men mikrofonerne endnu åbne. Og illusionsmageri synes at være tilfældet med den danske regerings præsentation af Københavns-aftalen, som den fortsat fremstår på Udenrigsministeriets hjemmeside. Her kalder man den såkaldte »vedtagelse« af teksten »særdeles glædelig.«

»Copenhagen Accord vurderes at leve op til danske ambitioner om en politisk bindende aftale, som træder i kraft med det samme,« hedder det.

På sit afsluttende pressemøde i Bella Center lørdag den 19. december gjorde chefen for FN's klimasekretariat, Yvo de Boer, det klart, at Copenhagen Accord *ikke* blev vedtaget af COP15. Blot 'taget ad notam' som - med de Boers ord - en »hensigtsserklæring«:

Dette er »ikke en aftale, som er juridisk bindende. Ikke en aftale, der på nuværende tidspunkt forpligter i-lande til individuelle mål. Ikke en aftale, der på nuværende tidspunkt specificerer, hvad store u-lande vil gøre. Ikke en aftale, der på nuværende tidspunkt gør klart, hvordan de 30 mia. dollar, den taler om, skal fordeles på de enkelte bidragsydere,« fastslog de Boer.

Og præsident Nasheeds 1,5 grader? I bedste fald et halmstrå. Aftalen taler om to graders global opvarmning som grænsen, der skal respekteres. En grænse på 1,5 grader - som kan give Maldiverne en overlevelseschance - nævnes alene i tekstens allersidste linje som en relevant overvejelse, når der i 2015 skal gøres status over aftalen.

FN-diplomaten Yvo de Boer ville ikke gå så langt som til at kalde klimatopmødet en katastrofe. Det ville andre.

Det må diskuteres, »hvordan vi fortsætter efter den katastrofe, vi reelt oplevede i København (...) det var en virkelig stor fiasko,« sagde Sveriges miljøminister og repræsentant for EU-formandskabet, Andreas Carlgren, et par dage efter COP15.

»Dette er milevidt fra, hvad vi anser for bydende nødvendigt,« sagde hans tyske ministerkollega Norbert Röttgen.

Aftalen »bevægede os ikke den vej, vi skal. Videnskaben siger, at vi skal reducere udledningerne markant over de næste 40 år. Der er intet i Københavns-aftalen, der sikrer, at det sker,« erkendte USA's Barack Obama i nyhedsprogrammet PBS NewsHour.

»Ingen var tilfredse med resultatet,« konstaterede Indiens premierminister Manmohan Singh.

Om selve processen i København sagde den britiske premierminister Gordon Brown, at den var »i de bedste situationer præget af fejl, i de værste kaotisk.« Hans miljøminister Ed Miliband karakteriserede forhandlingsforløbet som til tider »en farce.« Og en udmattet saudiarabisk forhandler sagde lørdag eftermiddag om topmødeafslutningen til Time Magazine, at »dette uden undtagelse er det værste plenum, jeg nogensinde har deltaget i, inklusive styringen, tidsplanen, alting.«

Alt i alt: Ekstremt magert resultat efter en kaotisk, destruktiv forhandlingsproces. Så hvor lever håbet?

Måske i en forståelse af, hvad der egentlig foregik op til og under COP15. I det åbne såvel som bag kulisserne. Samt hvad dét fortæller om den ny verdensorden, der pludselig er blevet synlig, og om det internationale samfund, der fortsat står med den ubesvarede udfordring at afværge en presserende klimakatastrofe.

Det danske dilemma

• Rubrikannoncer ses på information.dk/rubrikannoncer
• Starttilbud; få 14 dage for kun kr. 100,-
• Opret dig som bruger GRATIS

Relaterede artikler

Massive stramminger mod uromagere op til klimatopmøde
Kritik af dansk formandskab tager til Grønlands selvstyre tages som gidsel i klimaforhandlinger
Trædestenen
Danskerne skræmmes væk fra klimademo

Seneste fra Miljø og klima

Mål og midler hænger ikke sammen i klimaaf-talen
Der er intet klimaproblem
Skatteministeren på tilbagetog med solcellebenspænd
'Den store omstilling skal være en fest'
Omstillingsbyerne har bredt sig til 14 lande
Løkke afviser kritik af COP15-forløb
COP16-succes op til EU og USA
Kina, klimaet og alle kværunterne
Lykke Friis sover endnu
Klima-aftalen fra COP15: Mere og mere varm luft

For den danske regering, udpeget af FN som vært for klimatopmødet, begynder opgavens mæretidsagtige karakter at stå klar tidligt i 2009. Udgangspunktet for processen frem mod COP15 er, at 37 i-lande er juridisk forpligtede af Kyoto-protokollen til at levere bestemte CO₂-reduktioner inden 2012. Verdens to største CO₂-udledere - Kina og USA - er ikke omfattet af Kyoto-forpligtelserne, ligesom verdens u-lande ikke er det. På klimatopmødet i København skal der sættes nye CO₂-mål for Kyoto-landene og samtidig som noget nyt formuleres forpligtelser for USA, Kina og andre store udledere uden for Kyoto-protokollen. USA og Kina står tilsammen for halvdelen af de globale CO₂-udledninger, så påtager de sig ikke reduktionsforpligtelser, er det udelukket, at den globale opvarmning kan standses før de to grader, som videnskaben peger på som smerteterskel.

Spørgsmålet om en ny aftale, der forpligter alle, har luret i årevis, og siden COP13 på Bali i 2007 har man skudt udfordringen foran sig ved at forhandle i to parallelle spor: I ét lokale har Kyoto-landene diskuteret nye forpligtelser og en ny aftaletekst i det, der i jargonen kaldes KP-spor; i et andet har alle lande diskuteret en fælles langsigtet handlingsplan i det såkaldte LCA-spor.

Med COP15 skal der skæres igennem, og det er blevet den danske regerings lod at finde den bæredygtige aftalemodel, der kan landes i Bella Center i løbet af de 12 dage i december 2009. To alternative strategier udkrystalliserer sig i første halvår af 2009 i de interne drøftelser, der har Connie Hedegaards klima- og energiministerium og Lars Løkke Rasmussens statsministerium som hovedaktører. På embedsmandsplan er de to nøglepersoner klimaministeriets chefforhandler, afdelingschef Thomas Becker, og chefen for statsministeriets klimasekretariat, departementsråd Bo Lidegaard.

De to mulige strategier synes at være 1) at fastholde Kyoto-protokollen for de 37 i-lande og supplere den med lignende, men skræddersyede, juridisk forpligtende aftaler for henholdsvis USA og Kina, eller 2) at gå efter én helt ny, global aftale gældende alle lande, om end med forskellige grader af CO₂-forpligtelse.

Der foregår gennem foråret og sommeren 2009, hvad deltagere over for Information beskriver som »hårde drøftelser« i ministerierne, herunder »nogle ordentlige ture« mellem Becker og Lidegaard personligt. For sagen er kompliceret og uden åbenlyst rigtige svar.

Dilemmaet er, at det efter Barack Obamas indsættelse som præsident står klart, at USA kun vil indgå i en juridisk forpligtende aftale, hvis Kina forpligtes tilsvarende, alt mens den kinesiske regering signalerer stadig stærkere, at man ønsker en forpligtende aftale for alle i-lande - også USA - mens man som u-land ikke selv vil påtage sig internationale, juridiske forpligtelser. Oven i det hele erklærer Japan sig uvillig til nye Kyoto-forpligtelser, hvis der lægges op til blot at forlænge protokollen for de allerede forpligtede 37 i-lande. EU's holdning er tæt på: én ny og global, juridisk forpligtende aftale er det eneste, der giver både logisk og klimamæssig mening.

For det danske formandskab er det et valg mellem to suboptimale strategier: Eftersom de kinesiske og amerikanske synspunkter på en juridisk forpligtende aftale virker fundamentalt uforenelige, kan man enten gå efter den laveste fællesnævner for de to stormagter, hvilket kunne være en rent politisk aftale med farvel til ambitionen om juridiske forpligtelser på COP15. Eller også kan man køre videre ad det gamle Kyoto-spor, som både Kina og USA såvel som de fleste u-lande antagelig vil have det fint med, fordi de ikke selv forpligtes, men som ikke redder klimaet og sikkert indebærer, at COP15 i København blot bliver en mellemstation, der sender forhandlingerne videre.

I statsministeriet hælder man til den mest radikale model: At opgive ambitionen om en juridisk forpligtende traktat og på klimatopmødet i stedet gå efter en ren politisk, men stadig substantiel aftale. For klimaets skyld er der simpelthen brug for hurtigtvirkende beslutninger, lyder ræsonnementet.

I klimaministeriet anfægter man fornuften i allerede på dette tidspunkt at lette presset på de centrale aktører.

»Hvis USA skal have indrømmelser, er det noget, de selv må tilkæmpe sig. Det er ikke formandsskabets rolle,« siger man.

Dertil råder der i klimaministeriet bekymring over, hvordan u-landene vil

reagere på noget, der umiddelbart ligner i-landenes flugt fra de eksisterende juridiske forpligtelser under Kyoto-protokollen. Hvad nytter det at gå efter en effektiv politisk aftale, hvis den ikke kan opnå konsensus på COP15, lyder overvejelsen. U-landenes følsomhed illustreres af, at både Kina og talsmænd for G77-gruppen af u-lande under en klimaforhandling i Bangkok i begyndelsen af oktober reagerer vredt på, hvad der tolkes som signaler fra bl.a. Canada om at gøre op med Kyoto-protokollen.

Becker ud

De strategiske overvejelser distraheres for en tid, da chefforhandler Thomas Becker umiddelbart efter Bangkok-mødet overraskende presses til at forlade sin stilling efter en uskon sag om bilagsrod og en lige så uskon strid om linjen og styringen i topmødearbejdet mellem Becker og Lidegaard.

Efter den affære, der koster formandskabet sin mest erfarne forhandler med det bedste internationale netværk, skrues der op for tempoet. Den danske strategi fastlægges og koordineres i regeringens klimakonferenceudvalg med statsministeren for bordenden, ni ministre som medlemmer samt deres respektive departementschefer plus Bo Lidegaard som mødedeltagere. I praksis foregår meget i et snævrere underudvalg med statsministeren, finansministeren, udenrigsministeren og klimaministerens samt Lidegaard og en ledende embedsmand fra de øvrige ministerier.

Strategien er nu at hugge den gordiske knude over og gå målrettet efter en proces i to trin: COP15 skal koncentrere sig om at nå en substantiel politisk aftale med CO₂-mål, klimabistand til u-landene m.m., mens det ondartede spørgsmål om juridiske forpligtelser skal udskydes til videre forhandling i 2010.

Den strategiske beslutning om at gemme juraen leder til den konklusion, at det vil være muligt at gå efter én aftaletekst fra topmødet. Altså ikke to tekster fra henholdsvis KP-sporet og LCA-sporet, sådan som man hidtil har arbejdet på det i de formelle klimaforhandlinger.

Arbejdet med en sådan 'dansk tekst' skrider frem i løbet af oktober, ifølge Informations kilder bl.a. med professionel bistand fra tænketanken Project Catalyst og konsulentfirmaet McKinsey, der også bistår FN's klimasekretariat.

Strategien er risikabel og vækker nervøsitet i klimaministeriet, der ved, hvor følsomme u-landene er over for, hvad de måtte opfatte som i-landes forsøg på at slippe ud af Kyoto-forpligtelserne. I-landene har en massiv klimagæld til de sårbare u-lande, og de juridiske forpligtelser ses som det eneste eksisterende redskab til at inddrive noget af denne gæld. Hvis det danske formandskab opleves at gå i-landenes, herunder USA's ærinde, bringes troværdigheden og evnen til at lede forhandlingerne alvorligt i fare.

'Pas på', siger klimaministeriet derfor gentagne gange under efterårets løbende drøftelser med statsministeriet. Blandt andet vækker det bekymring i klimaministeriet, at statsministeriet den 7.-8. november holder et weekend-møde i Hellerup med kun centrale i-lande, herunder USA, inviteret.

I statsministeriet anerkender man risikoen, men ser også risikoen for internationale øretæver, hvis ikke man formår at bringe den fastlåste FN-proces i gang. Faktum er jo, at tingene har stået stort set stille siden Bali-mødet, fordi den fundamentale uenighed mellem især Kina og USA om det juridiske blokerer. Statsministeriet betragter det som afgørende for succes, at Obama deltager i København, og for at fremme det, må den juridiske forhindring skaffes af vejen.

Alle er på det rene med, at Danmark som topmødeværten, der skal bane vej for et resultat, befinder sig på øretævernes holdeplads. Vi lever livet farligt, siger man i både klima- og statsministeriet.

Mission Singapore

Det mærkes, da Lars Løkke Rasmussen den 24. oktober for første gang præsenterer den ny strategi ved en tale på det såkaldte Globe-Forum for internationale parlamentarikere på Christiansborg.

»Hvis vi ikke kan løse enhver lille juridisk detalje i København, så må det ikke være en undskyldning for ikke at handle,« siger Lars Løkke og lægger officielt op til en proces i to trin: En politisk aftale i København og en efterfølgende fastlæggelse af de juridiske rammer.

Øretæverne hagler ned over statsministeren for at sælge ud af ambitionerne, men mest fra de grønne ngo'er og fra hjemlige oppositionspolitikere. Før Globe-mødet har regeringen rådført sig med mange lande og angiveligt fået det klare indtryk, at man - med varierende entusiasme - tilslutter sig den pragmatiske strategi. Også FN's Yvo de Boer har få dage før Globe-mødet været ude i Financial Times og sige, at en juridisk traktat i København er urealistisk.

Budskabet gentages med betydeligt større gennemslagskraft, da statsministeren den 15. november flyver ud og spiser morgenmad med Barack Obama, Kinas præsident Hu Jintao og en række andre statsledere ved APEC-topmødet i Singapore. Løkke foreslår to trins-processen, og bl.a. Obama - hvis folk også er konsulteret på forhånd - velsigner modellen, som i høj grad tager presset af USA. Kinas reaktion er mere uudgrundelig. Man siger ikke nej, men giver heller ikke noget forpligtende ja til den danske model. Rundt omkring i verden raser u-landsstemmer og ngo'er over, at ambitionsniveauet sænkes og presset på USA og Kina lettes.

Ét eller to spor

På de indre danske linjer går overvejelserne nu bl.a. på, om eller hvornår et dansk forslag til topmødetekst skal lægges på bordet. Men der er også til stadighed overvejelser om tekstens form: Holder strategien med én tekst i ét spor, eller betyder tiltagende uro blandt u-landene, at man bør vende tilbage til to tekster med fastholdelse af Kyoto-sporet som den ene? I FN's formelle COP-proces, som formandskabet blot skal facilitere på bedste vis, er der jo ingen beslutning blandt landene om, at de parallelle KP- og LCA-processer skal fusioneres. Men helt frem til en uge før topmødestart er de danske tekstvarianter i ét spor.

Lige fra de første udkast i oktober har der været bekymring for, at tekster skulle lække og give anledning til anklager mod Danmark for at forsøge at omgå FN-systemets demokratiske - og umanerligt tunge - beslutningsproces. Derfor besluttes det tidligt og højtideligt i regeringens klimakonferenceudvalg, at ingen version af papiret må udleveres til nogen. Man viser godt nok udkast eller brudstykker af tekst til en stadig bredere kreds af både i- og u-lande for at få respons og pejle sig ind på, hvor topmødekompromisset kan ligge. Men ingen får lov at beholde nogen version af den danske tekst, lyder meldingen fra regeringen.

Alligevel slipper papiret ud. John Nordbo, klimamedarbejder hos WWF, mener at vide, at USA's chefforhandler Todd Stern, som den 20. oktober er i Danmark til drøftelser, allerede omkring 1. november har en dansk tekst.

»Vi får at vide, at Stern orienterer amerikanske ngo'er om indholdet, antagelig for at få deres respons på det. Og at han få dage senere drøfter det med den britiske miljøminister Ed Miliband,« siger Nordbo.

I statsministeriet mener man, det er en misforståelse, og at det må handle om det forslag til klimaaf tale, som amerikanerne selv har lavet og søger at vinde opbakning til.

Lækagen

På klimatopmødets anden dag, den 8. december, er lækagen imidlertid en realitet. Avisen The Guardian offentliggør en dansk tekst på 13 sider, dateret 27. november, og refererer samtidig en fortrolig analyse af teksten, udarbejdet af unavngivne u-lande. Ifølge Guardian er u-landene rasende, både over at teksten angiveligt er lavet i hemmelighed, og over indholdet, som man mener undergraver Kyoto-protokollen, sikrer i-landene ret til langt højere CO₂-udledning pr. indbygger i 2050 end u-landene, og presser u-landene til reduktionsforpligtelser. Danmark omgår FN-processen og går USA's og de rige landes ærinde, lyder den anklage, som runger i Bella Center i løbet af tirsdagen.

De store ngo'er er enige.

»Det afspejler en alt for elitær, selektiv og ugennemskuelig tilgang fra det danske formandskabs side. Vi forstår og deler de fattige og sårbare landes frustration,« siger f.eks. Kim Carstensen, leder af WWF's globale klimainitiativ.

Statsministeriet mener, at lækagen må være sket efter et optaktsmøde for ca. 20 i- og u-lande i Eigtveds Pakhus den 1.-2. december. Her blev en tekst omdelt, så landene kunne kommentere, foreslå rettelser og således vejlede det danske formandskab. Ved mødets slutning blev teksterne samlet ind igen - bortset åbenbart fra ét eksemplar, som siden endte hos den britiske avis.

En forklaring på lækagen som tilsyneladende stemmer dårligt overens med, at det omdelte papir på mødet ifølge klimaministeriet var dateret 30. november – ikke 27. november som Guardian-papiret.

I regeringen undrer man sig såre over, at u-lande, der er blevet konsulteret og har været med til at drøfte teksten i Eigtveds Pakhus - heriblandt Sudan, der som G77-formandsland kommer til at føre an i kritikken i Bella Center - tager så voldsomt på vej mod Danmark. Men skaden er sket, og den er alvorlig.

»Det er paradoksalt og bittert, at vi gennem to år har knoklet med at opbygge tillid til processen og formandskabet ved at rejse verden rundt og tale med landene gang på gang, og så får det meste ødelagt af denne lækage på selve topmødet,« siger en kilde i statsadministrationen.

Bittert er det også, at statsministeriet lige før topmødet har indset, at man er nødt til at fastholde processens to spor for ikke at miste u-landenes opbakning, for så at blive ramt i nakken af lækagen, der angiveligt repræsenterer det sidste danske tekstudkast, hvor modellen med ét spor endnu var foretrukken.

Vingeskudt

Fra den 7. december og frem til onsdag den 16. kører så klimaforhandlingerne på embedsmandsniveau i Bella Center. Kører og kører - stemningen er ikke god, der er mistillid i luften, og der er stort set ingen bevægelse. Megen tid går til spilte med procedureslagsmål, udløst af en række u-lande, der fortsat anklager formandskabet og i-landene for at ville omgå FN-processen og presse en uretfærdig klimaafteale igennem. Samtidig er et alternativt forslag til topmødeafteale fra den såkaldte BASIC-gruppe - Brasilien, Sydafrika, Indien og Kina - kommet på bordet, og det er en klar udfordring til den linje, der er afspejlet i det - angiveligt uformelle og nu makulerede - danske papir. BASIC-udspillet fastholder de to spor, forlanger mindst 40 pct. CO₂-reduktion af i-lande i 2020, lægger op til kun frivillige klimatiltag i u-lande og stiller større finansielle krav til i-landene.

Ifølge den oprindelige drejebog for klimatopmødet skulle de mange stats- og regeringschefer ankomme til Bella Center torsdag den 17., holde deres officielle taler, forhandle eventuelle detaljer færdige og så ellers fredag deltage i en festlig underskrivelsesceremoni af den ny globale klimaafteale. Topmødet løber imidlertid ind i det dobbelte problem, at forhandlerne er klart bagud, og at statslederne samtidig begynder at ankomme allerede onsdag og nødvendigvis må overtage forhandlingerne fra ministrene.

Det ligner en fejlurdering, at statsministeriet allerede onsdag middag vælger at udskifte Connie Hedegaard med Lars Løkke Rasmussen som mødeleder i plenum, for statsministeren løber fra første sekund ind i et dramatisk uvejr, da Brasilien, Kina, Indien og Sudan i hastig rækkefølge beder om ordet og protester mod, at Danmark netop har bebudet fremlæggelse af et aftaleudkast fra formandskabet. Danmark skal kun spille ud med tekst, hvis COP-mødet beder om det, og kun på basis af tekster fra klimamødets to officielle arbejdsgrupper, hvoraf kun den ene har nået at afrapportere, siger de vrede u-landsrepræsentanter. Resten af onsdagen går tabt i procedurebøl.

»Det er, som om statsministeriet stadig ikke har forstået, at dette er FN og noget helt andet end et EU-formandskab. De burde ikke have provokeret med at bebude et dansk udspil, og hvis de ville, burde de have ladet Connie Hedegaard blive siddende i stolen og tage det slagsmål. Nu er statsministeren vingeskudt og genstand for mistillid fra starten,« bemærker en erfaren iagttagere.

Den danske regerings dilemma er, at tiden går uden fremdrift. Noget må man gøre som COP-vært, men dette forsøg er åbenlyst ikke det rigtige. Faktisk får Danmark at vide af de kritiske nøglelande, at man hverken nu eller senere vil se noget tekstudspil fra Danmark.

Torsdag overskygges tillidskrisen af flere tunge statslederes ankomst og af genoptagne forhandlinger på basis af tekster fra den officielle proces' to spor. Men natten til fredag, efter dronningens statsmiddag, træder en udvalgt, men formodet repræsentativ gruppe på 26 i- og u-lande plus Danmark sammen i forsøget på i sidste øjeblik at opnå et gennembrud og en tekst, der giver mening og kan vedtages, inden topmødets tid rinder ud. Og her begynder det langsomt at gå op for det danske formandskab og andre, at modsætningerne formentlig er uoverstigelige. Det har ellers været fornemmelsen på de indre linjer, at Kina

og USA godt kunne nå hinanden i det afgørende spørgsmål om 'transparens', dvs. om en form for international kontrol med, at også Kina lever op til sine nye klimamål. Men i følge flere kilder foregår der noget dramatisk i den kinesiske delegation natten til fredag. Kineserne skændes højlydt - men på kinesisk - om, hvem der skal repræsentere Kina i lokalet, hvor de 26 lande skal arbejde med en tekst. Skal det være den erfarne COP-forhandler, miljøminister Xie Zhenhua, der har et godt forhold til Connie Hedegaard og så sent som torsdag efter et møde med Lars Løkke Rasmussen har erklæret sig opsat på at nå en operationel klimaaftale. Eller skal det være viceudenrigsminister He Yafei, der er mindre kendt af formandskabet, men har anlagt en hård tone på bl.a. pressemøder i Bella Center.

Det bliver He, der deltager i forhandlingerne - i øvrigt for i begyndelsen af januar at blive udrenset af ledelsen hjemme i Beijing. Kinesernes veje er uransagelige.

Nattemødet går dårligt, og meldingen er, at det især er Kina, Indien og Sudan, der hindrer fremskridt mod en substantiel tekst.

Kinas veto

Efter få timers søvn fortsætter de nu 29 lande fredag formiddag, nu også med den nys ankomne Barack Obama foruden Gordon Brown, Angela Merkel og Nicolas Sarkozy blandt deltagerne. Kina sender ikke premierminister Wen Jiabao, selv om han er i byen, men hardlinerer He Yafei.

På bordet ligger et aftale-udkast forfattet af Danmark på basis af det natlige møde og tidligere konsultationer med parterne.

En af personerne i lokalet er den britiske klimasagkyndige Mark Lynas, der fungerer som rådgiver for Maldiverne, et af landene i forhandlergruppen.

»Det var som en gruppe almindelige mennesker, der sad rundt om et bord og diskuterede. Det foregik meget uformelt - Obama sad på et tidspunkt og førte pennen i en diskussion om skove - men der var temmelig meget dårligt humør. Alle var trætte og frustrerede, og dette var ikke, hvad statslederne havde forventet. De troede, de skulle komme til København og skrive under, men opdagede, at hele processen var blokeret,« siger Lynas til Information.

I bagklogskabens klare lys er det et af de alvorlige tekniske uheld ved topmødet: Det var imponerende, at så mange tunge statsledere dukkede op, men i praksis var det uhåndterligt at lade dem sidde under voldsomt tidspres og forhandle detaljeret teknisk stof, som mange af dem ikke kunne til bunds. Et land som Kina har f.eks. ingen tradition for, at en regeringschef sidder og forhandler direkte og detaljeret i et så stort landeforum. Derfor nægtede Wen Jiabao at sidde med og talte kun bilateralt eller i små grupper med andre statsledere.

Mark Lynas er en af dem, der placerer ansvaret for den meget svage tekst fra 29-gruppen på Kina.

»Der var tale om totalt veto. Der var ingen reel forhandling, ingen indrømmelser. Efter min opfattelse ønskede Kina at obstruere en aftale,« fortæller Mark Lynas.

Andre mener, at ansvaret reelt er USA's, fordi Obama ikke præsterede nogen indrømmelser til Kina. CO₂-målene for 2020 meldt ud af USA og andre i-lande var således langt fra at kunne sikre det to graders-mål, der indgår i aftalen. Og når Kina insisterede på at få pillet CO₂-reduktionsmålene for 2050 ud af teksten, var det fordi de indirekte ville sætte en grænse for, hvad også u-landene må udlede i 2050: meget mindre pr. indbygger end i-landene.

Chavez tordner

Det rystende for et dansk formandskab er, at mens tekstudkastet fredagen igennem udvandes mere og mere i det lukkede forum på 29 lande, går andre statsledere på talerstolen i plenumsalen og undsiger på forhånd dette angiveligt udemokratiske forsøg på at kuppe en aftale igennem. Klarest taler Venezuelas præsident Hugo Chavez, der på vegne af Bolivia, Nicaragua, Ecuador, Cuba og sit eget land advarer om, at »vi vil aldrig acceptere« dette dokument udarbejdet bagom COP'en i et lukket rum.

»Vi afviser dette dokument, for vi kender det ikke,« siger Chavez. Et ilde varsel for det afsluttende plenum på COP15.

Topmødet skal slutte fredag eftermiddag, men bliver ved at trække ud, fordi 29-gruppen ikke kan blive enige. Dagen igennem lækker stadig mere udvandede udgaver af teksten til Bella Centers presserum, og da først Barack Obama og siden Gordon Brown fredag aften melder på pressemøder, at nu har man en aftale, er det ikke blot provokerende for de mange FN-lande, der end ikke har set en tekst. Det er også falsk alarm. For tilbage står ukklarheden om, hvad det egentlig er for et dokument, formandskabet på vegne af de 29 lande vil lægge frem for plenum: Hvem er egentlig afsender, hvem skal vedtage det?

Da Lars Løkke kl. tre lørdag morgen endelig kan åbne plenum, indledes det traumatiske forløb, der efterfølgende bliver så grundigt skildret i medierne. Løkke er som alle hamrende træt, men virker alligevel rimeligt selvsikker. Som om der nu blot er en formalitet tilbage: Plenums godkendelse af teksten fra den repræsentative gruppe på 29 i- og u-lande. Det er, som om han og hans rådgivere ikke har hørt de tydelige advarsler fra bl.a. Chavez dagen før eller ikke tager dem alvorligt.

Det kommer man til. Der går yderligere næsten 12 timer med mareridtsagtige maratondrøftelser, hvor det danske formandskab bl.a. spilles helt af banen og Løkke sendes hjem i seng, før COP15 kan slutte lørdag eftermiddag med en udvandet tekst, der ikke vedtages, men blot tages ad notam af COP'en. Teksten rummer intet fælles CO₂-reduktionsmål for i-landene, og det afgørende bilagsskema, hvor landene skulle indføre deres individuelle CO₂-mål for 2020, står tomt. Hvorfor er dette essentielle element i aftalen ikke med? Man nåede det ikke. Tiden løb ud. Teknisk uheld.

Cirkelns kvadratur

Efter klimatopmødet er de fleste rystede. Det diskuteres, om et mere professionelt dansk formandskab med større lydhørhed over for FN-processens arbejdsform og u-landenes synspunkter kunne have skabt en mere tillidsfuld atmosfære og bedre resultater. En kendsgerning er imidlertid, at formandskabet - som de fleste andre - havde ekstremt svært ved at forstå, hvad der i virkeligheden foregik i Bella Center, mens det foregik.

Den tyske historiker Thomas Kleine-Brockhoff, direktør ved German Marshall Fund, konkluderer efter COP15-oplevelsen, at »klimaforhandlingerne lider af 'system overload'.

»Substanssagen er for kompleks. Spørgsmål om økonomisk omstilling, handel, udvikling, teknologioverførsel, intellektuelle ejendomsrettigheder, statslig suverænitæt og mange andre emner behandles parallelt, i global skala og med ambitionen om et stærkt reguleringssystem,« skriver han i Financial Times.

Alle er usikre, alle vogter og venter på hinanden, konsensus-princippet inviterer til obstruktion, FN paralyseres - Kleine-Brockhoff kalder mødet i København en »multipolaritet af kaos.

Med dramaet på afstand er det tydeligt, at COP15 først og fremmest blev stedet, hvor to markante og overraskende ændringer i den herskende verdensorden manifesterede sig. Den ene, at Kina i alliance med de øvrige BASIC-lande valgte at træde politisk i karakter som den ny globale supermagt. Den anden, at det, som nogle i centraladministrationen p.t. ynder at omtale som 'kaoskræfterne', tilsvarende manifesterede sig kraftfuldt, kamplystent og truende for den relative orden, som FN-systemet med sit konsensusdemokrati er eksponent for. Hvad enten lande som Venezuela, Bolivia, Cuba og Sudan er drevet af, at de er olielande eller i alliance med olielande, af at de er modstandere af den USA-dominerede kapitalisme, eller af at være marionetter styret af Kina, så demonstrerede de i København en ny og uventet vilje til at stikke en kæp i hjulet.

»I den forstand tror jeg, de vil udløse en sprængning af G77, den store gruppe af u-lande. Klimasårbare nationer som Maldiverne, Bangladesh, Kenya og andre har ikke samme interesser som de u-lande, der spændte ben for en vedtagelse i København, ligesom de ikke har samme interesser som Kina,« siger Mark Lynas.

Apropos Maldiverne: Hvor er håbet så i analysen af det fejlslagne klimatopmøde? Er det overhovedet til at få øje på?

Netop nu er der først og fremmest tvivl. Vil landene overhovedet tilslutte sig Copenhagen Accord og angive konkrete CO₂-mål inden fristen 1. februar? Vil

man kunne genskabe momentum og forvandle mistillid til tillid i tiden frem mod COP16 i Mexico? Er det tungt malende FN overhovedet mulig som ramme for fortsat klimakamp og -forhandling?

Måske er der et håb i selve erkendelsen af, at den gammelkendte verdensorden er brudt. F.eks. indsigten i, at det i klimasammenhæng ikke mere giver mening at tale om i-lande over for u-lande. I dag er de nye alliancepartnere lande i Nord og Syd med samme mål om at forlade den fossile æra - som det truede Maldiverne, der har besluttet at blive CO₂-neutrale i 2020, og hvor præsident Nasheed nu forsøger at skabe 'coalitions of the willing' ved at invitere andre lande til samarbejde i en sådan omstillingsproces.

Og måske er der også håb i selve den kendsgerning, at topmødet netop *ikke* sluttede med vedtagelsen af en aftale med svage mål, som ville have låst det internationale samfund på et alt for lavt ambitionsniveau i mange år frem. Som landet ligger nu, er situationen endnu åben. Og hovedansvaret for at afværge klimakatastrofer flyttet fra globale konferencecentre til det globale samfunds enkelte aktører. Borgerne, ngo'erne, virksomhederne, kommunerne, enkeltlandene.

Denne tekst er suppleret med enkelte nye oplysninger i forhold til udgaven i den trykte avis den 9. januar. jsn

Kommentarer

Man skal være registreret bruger for at skrive kommentarer på information.dk. Som registreret bruger får du også mulighed for at tilmelde dig nyhedsbreve m.m.
Tilmeld dig her

[God tone i debatten](#)

Hugo Barlach siger:

Jo, men Lars Løkke Rasmussen ville jo aldrig mere end sine sædvanlige vestlige kumpaner, som han efter Fogh stadig ligger i r.... af. Forstod aldrig, at klimaet ikke er en forhandlings-mulighed, at interessenterne overskred hans "dem vi sædvanligvis sammenligner os med" og at Alvorens overskred hans magt-mæssige kompetencer såvel som ambitioner. Klimaet skulle således vise sig at være den sten, der står i vejen for hans liberale ambitioner. Længere er den historie såmænd ikke...

Med venlig hilsen

8. januar 2010 kl. 23:06

Mads Kjærgård siger:

Nu er der jo det ved det, at Lars Løkke og co. ikke er vant til at forhandle, de clearer bare aftalerne med DF. Så det kan måske have været noget af et chok for Lars Løkke, at han i dette tilfælde rent faktisk var nødt til at lytte efter hvad folk sagde, også selvom han ikke var enig med dem.

Denne kommentar er blevet anbefalet af 8 brugere

8. januar 2010 kl. 23:27

Erik Karlsen [abonnet](#) siger:

Ja, man kan ikke helt komme væk fra den tanke, at sammenbruddet måske i virkeligheden var ønsket af regeringen (minus den afgående klimaminister). Bagefter kunne man så altid give Kina og evt. andre skylden.

Denne kommentar er blevet anbefalet af 3 brugere

8. januar 2010 kl. 23:47

Stig Larsen abonnet siger:

Tankevækkende.

9. januar 2010 kl. 01:05

Claus Rasmussen siger:

God artikel.

Man må håbe at det bedste der kom ud af topmødet er en erkendelse af, at sådan gør man ikke mere: FN er ikke et forum, hvori der kan indgås de nødvendige kompromisser og aftaler. Der må i stedet en mere snæver gruppe til - G10 eller sådan noget.

Det var i øvrigt interessant at høre, at kineserne var indbyrdes uenige, og at deres hardliner siden er blevet udrenset. Det lyder lovende for kinesernes forhandlingsvillighed næste gang det går løs.

9. januar 2010 kl. 03:03

martin sørensen siger:

Isaan. Asiens ris kammer visner langsomt i varmen

Isaan, godt 300 km nord øst fra Bangkok, Thailand. Langt fra turisternes normale rute, ligger. Isaan Asiens riskammer der kæmper brave risbønder en hård kamp, mod klimaet, intet er som var før, i December Januar den kolde periode ja der er der varmt, som midt i den varme periode lige før regntiden, marts april maj regnen den kommer ikke længere som før. Heldigvis regner det stadigt nok til at kunne brødføde det enorme million antal mennesker hvis liv afhænger, af Isaans riskammer.

Mens verdens ledere talte verden til kedsomhed, med flotte tome klima hensigter, ført an af den inkompetente danske VK ledelse under Cop 15. Gik livet videre i Isaan som intet sker, her oppe i Isaan er man ikke forventet med at ha nogens bekymring, om deres ve og vel. De har knap nok opmærksomhed helt nede i Bangkok, nej her oppe der klare man sig selv med den lille brøkdæl af udbyttet der er, tilbage fra deres stolte hårde svedige arbejde, under den brændende varme sol. Efter alle mellemhandlere har taget deres udbytte, før risen kommer ud til forbrugerene. Varmen er endnu ikke et problem, men der er noget galt med vejret. Isaan er som resten af Asien afhængelig af Himalayabjergene, der omtales som den tredje is pol i verden. Mens vi nu igen går ind i et El Nino år der før kom hvert ca 7 år, der nu kommer næsten hvert 3 år.

Fakta er som følger, Selvfede uværdige ti- tyve tons co2/år "falanger" (Thailernes øge navn for os vesterlændinge) peger dovent deres uværdige fede fingere. Af hårdt arbejdede ærlige folk, der må nøjes kun en lille brøkdæl af os falangers enorme indkomst, mens de kun udleder max 0.5-2 tons co2 pr indbygger. Mens rige falanger føre politik, der udelukkede gavner rige falanger. Øger hvert ton af vores co2 i atmosfæren, til fordampningen af Isaans vand, Isaan bliver langsomt varmere, støvet, uden evne til at kunne brødføde de mange der er afhænger af deres ris .

Isaan kunne være en aktiv del af løsningen for Thailands andel af klima problem, her er et bio masse overskud i et gigantisk overflod. Problemet er at der mangler kapital til at man eksemvelvist udnyttede sukker overskuddet fra sukkerrørs produktionen til eventuelt alkohol som brasilianerne. Eller bio gas, en stor del af Thailands både busser, Biler, lastbiler, tuk tuk, taxier. Køre på gas i dag. Målt i BNP, er alle Asiens tiger økonomier Kina, Indien Thailand Vietnam mm, er stadigt udviklingslande. Der ikke evner at løfte klima kampen uden vores hjælp.

Isaan. Asiens ris kammer visner langsomt i varmen.

Skrevet i vrede, i isaan på da jeg var på familie besøg, et par dage efter top mødet. Vrede over vestens inkompetente ledere, der nægter at se verden som den er. Vi lever reelt ikke langt væk fra tidligere tiders kolonialistiske tankegang.

martin sørensen bestyrelses medlem af SF-vesthimmerland

9. januar 2010 kl. 03:08

Anne Albinus siger:

Tak til Jørgen Steen Nielsen for en grundig og særdeles læseværdig artikel!

Lars Løkke Rasmussen er mere lokal- end globalpolitiker.

Han og hans medarbejdere/rådgivere i ministerierne bør lære mere:

1. om ledelse af internationale møder. Lars Løkke Rasmussen valgte at skrue bissen på.

Det skal man afholde sig fra i forhold til G77-lande.

Se evt. mere på mit blogindlæg:

<http://annealbinus.eftertanke.dk/2009/12/26/lokal-...>

Lars Løkke Rasmussen må have fået dårlig rådgivning eller valgt ikke at lytte til den

2. om dialogens betydning nationalt og internationalt

3. om kommunikation mellem forskellige kulturer: Efter APEC - mødet i Singapore den 15. november 2009 meldte Danmark ud, at Kina var med på en aftale. Kineserne kom efterfølgende med en pressemeddelelse om, at de ikke var for. Enhver der har læst bare én grundbog om interkulturel kommunikation ved, at Vesterlændinge løber en risiko for at misforholke mennesker fra Asien.

Venlig hilsen,
Anne

9. januar 2010 kl. 04:18

William Styles siger:

Det er vel rimelig simpelt, hvis der havde været en vilje til en international aftale var den også kommet en aftale. Men intet kunne ændre på at mange af de olieproducerende lande, f.eks Saudi Arabien og Venezuela, ikke ønskede en klimaaftale uden de blev kompenseret for det lavere salg af olie. Intet kunne ændre på at Indien og Kina aldrig ville gå med til fast grænser for CO₂ udledning. Med god grund opfatter de store vækstøkonomier de vestlige landes CO₂ begrænsning som protektionisme imod vækstøkonomierne. Sidst og ikke mindste ville 3. verdens landene aldrig gå med til nogen som helst kontrol med klima-midlerne, de ville, som de olieproducerende lande, have en blanco check uden nogen spørgsmål.

Lars Løkkes ledelse af COP 15 var ikke eksemplarisk, men mødet var dødsdømt på forhånd så det er reelt ligegyldigt.

9. januar 2010 kl. 04:56

Anne Albinus siger:

Selvfølgelig er aftalen ikke statsministerens ansvar. ;-))

Og han forbedrer sig nok, inden Danmark overtager EU-formandskabet i 2012.

9. januar 2010 kl. 05:16

michael arbirk siger:

Ja, det er en god artikel. Emnet er mege komplekst. Kun ved at ALLE giver sig på mange punkter kan det lykkes.

Jeg skrev på min blog : <http://blog.dk/arbirk2> om 4 principper, der burde være bærende:

1. U-landene erklærer, at al øget energi forbrug vil ske fra vedvarende energikilder.

2. I-landene erklærer at ville finansiere implementeringen af princip nr. 1
3. Alle teknologier udviklet som følge af princip 1 og 2 skal være open-source, dvs. skal kunne kopieres, reproduceres, sælges og anvendes af hvem som helst
4. I-landene erklærer at de vil nedsætte CO₂ udledningen med 30 % i forhold til 1990 niveauet i 2025
5. En international klimadomstol afgør tvister

Efter min mening kan man kun nå en løsning hvis man forhandler relativt få ord (mine er selvfølgelig for få), så misforståelser undgås.

9. januar 2010 kl. 09:08

John Fredsted siger:

@Jørgen Steen Nielsen: Tak for en yderst informativ gennemgang af forløbet op til og under COP15. Dejligt at du er tilbage 'på pinden'. Godt nytår.

9. januar 2010 kl. 09:14

Aksel Gasbjerg abonnet siger:

Rigtig god, spændende og velskrevet artikel...

8 år efter at Fogh gjorde op med rundkreds-pædagogikken og næsten nedlagde miljøministeriet, så sidder 26 statsledere i rundkreds i København og diskuterer klima...

Det er da skæbnens ironi ...

9. januar 2010 kl. 10:20

Mariann Offersen abonnet siger:

Interessant indspark fra Martin Sørensen. Konkrete informationer fra verden derude som modvægt til sneen og kulden uden for vore vinduer.

9. januar 2010 kl. 10:40

Michael Skaarup abonnet siger:

tak for spændende læsning.

Jeg har lyst til at sparke til Lars Løkke som leder, men jeg tror ikke det er nødvendigt. Alle ved jo at det gik galt, og at Løkke ikke har det nødvendige format.

Ups så gjorde jeg det alligevel.

9. januar 2010 kl. 11:47

Steen Ole Rasmussen siger:

Jørgen Steen Nielsen er en arbejdshest, som bare leverer varen til tiden. Hvor i alverden får han energien fra? Det er guld værd, at se grundrids trukket op på den måde med så mange konkrete referencer. Man føler sig i den grad velfunderet og forvirret på et langt højere niveau herefter.

9. januar 2010 kl. 12:47

Jesper Frimann siger:

Kanon sammenfatning af COP15.

Michael Arbirik:

Din approach er faktisk slet ikke så dum. It might just work.

Men hvis 3) skal opfyldes er 2) nødt til at bære statsfinansieret og implementeret af private virksomheder. Og ikke kun i U landene men også i I landene.

Martin Sørensen:

En rørende beskrivelse. Men lad mig give dig et råd, det pynter ikke at være små racistisk over for os europæere, og det er nok nærmest ukonstruktivt, det kan godt være at det er vesten der har skabt problemet, men de/vi er også de eneste, der kan løse det. Og 'claiming the moral high ground' er ukonstruktivt. Dermed ikke sagt at du ikke har ret. Så du skulle måske bruge dine kræfter på at rykke ved folks vaner. Og det virker.

Og der er sku' en ændring i vores mentalitet, jeg var inde og se Avatar i går i en biograf fyldt med nørder, og det er første gang jeg har set en masse nørder (inklusive mig selv), råbe yeah! når de økologiske politiske korrekte indfødte kick ass på the Mechanised Spacemarines. Selv Ripley valgte den rigtige side.

Og virker det så ? Er danskerne villige til at gøre noget ?

Jo, selv de mest konservative 'Jeg skal fanden edeme have lov til at have min BMW M5', skifter i dag til lav energi pærer, og regner på om der er plads til et solvarme anlæg i budgettet. Venstre bonden får lagt jordvarme in i sin stald og har overvejer en vindmølle i skellet til naboen.

Og tro mig de er lige så rasende som du og jeg over at COP15 blev en fiasko. Så hvis vi skal have så mange med som muligt i den her kamp er det vigtigt at pege fremad, og lad os gøre det her til en apolitisk sag, en sag der er lige så naturlig, fundamental som f.eks. menneskerettigheder.

// Jesper ex medlem af SF nørre bro, efter at SF har overhalet DF højre om på retspolitikken.

9. januar 2010 kl. 12:51

Frederik Kortbæk siger:

Det er ikke overraskende at konstatere, at udenlandske analyser, herunder af forløbet af COP15 er langt mere nuancerede og langt mindre kritiske overfor især det danske formandskab end danske kommentatorer og kommentarer, der stort set repræsenterer oppositionen. De har ikke den indenrigspolitiske dagsorden at være på spring til ved enhver lejlighed at kritisere regeringen for hvad som helst. Artiklen er dog et sobert bidrag i debatten.

Nuvel, der skal være plads til debat, men det er min erfaring, at mange spørgsmål er ret komplicerede og forudsætter en ret indgående indsigt i materien. Nyttseværdien af kommentarer, som helt åbenbart bygger på forudindtagethed og "mavefornemmelser" er derfor er derfor efter min opfattelse ret tvivlsom.

9. januar 2010 kl. 13:25

Jesper Toft abonnet siger:

Til den rent tekniske forhandlingsside undrer det mig at mere moderne former for dialog og beslutningstagning ikke bliver forsøgt.

Hvor er det papir, hvor landene hver især melder ind med hvad de har tænkt sig at gøre?

Hvor er mulighederne for mikroløsninger og mikro-skridt?

Hvad med teknologier som open-space og solution focused negotiation. For slet ikke at tale om AI (appreciative inquiry)

For mig virker det som om ideen om en stor løsning blokerer for bevægelse. Bedre held med valg af konsulenter næste gang.

9. januar 2010 kl. 13:55

Jens Peter Hansen siger:

»Substanssagen er for kompleks. Spørgsmål om økonomisk omstilling, handel, udvikling, teknologioverførsel, intellektuelle ejendomsrettigheder, statslig suverænitæt og mange andre emner behandles parallelt, i global skala og med ambitionen om et stærkt reguleringssystem,« skriver han i Financial Times

Jamen er det ikke også Jørgen Steen Niensens konklusion?
Morsomt at Løkkes mere eller mindre dygtige ledelse ikke fylder ret meget. I de mere seriøse blade i det store udland er man da også fuldstændig ligeglade med denne side af sagen.

En flot og særdeles oplysende artikel uden de sædvanlige æselspark. Tak for det.

9. januar 2010 kl. 15:24

Karsten Aaen siger:

Asnkuet positivt er det første gang, at Kina, Indien og Brasilien overhovedet er gået med til en aftale om klimaet. Og at reducere deres CO2 forbrug.

Mht. Løkkes ledelse af topmødet (cop15) er det jo direkte pinligt at manden ikke ved, at der i FN slet ikke stemmes om noget som helst. I det mindste burde hans embedsmænd have fortalt ham dette.

9. januar 2010 kl. 15:37

Dan Nielsen siger:

Det var oligarkernes (olie-garkernes) show off, alle andre var statister. USA og Kina har samme interesser, deres økonomi er så sammenfiltret, at de kun udadtil er modstandere.

Det var helt klart gaden, der vandt.

Menneskemagt mod pengemagt. Det var de hundredetusindes budskab, der fyldte Tv-skærmene over hele verden - og var let at forstå. Indenfor Bellacentret kamp - udenfor enighed. Kan det blive mere tydeligt?

9. januar 2010 kl. 18:50

Kai Withøft siger:

Virkelig fornem og sober artikel af høj klasse, men desværre forsynet (af hvem?) med en usaglig overskrift, som der ikke er dækning for i selve artiklen.

Jørgen Steen Nielsen fortjener stor respekt for dette flotte stykke arbejde.

9. januar 2010 kl. 18:56

Jean Thierry siger:

Maldivernes position var meget besynderlig. De allierede sig med de største klimaforbrydere (altså udledere) i forhandlingerne nærmest imod deres egne ulands- og ø-statsfæller. Derfor er det interessant at høre deres rådgivers vurderinger, men mere for at forstå baggrunden for deres position end for at tro på og dele hans vurderinger.

9. januar 2010 kl. 18:59

Jean Thierry siger:

Hvis Lars Løkke havde sagt:

“Vi nedbringer med 80 % i 2020 i vores eget land, blandt andet ved at afskaffe motorvejene, bilkørsel i byerne og kommerciel flytrafik, hvad gør I?”
 ”,
 så var der nok kommet lidt mere skred i sagerne....

9. januar 2010 kl. 19:03

Martin Zoffmann siger:

Tak for endnu en velresearchet og -skrevet artikel fra JSN's hånd!

Jeg kunne dog godt tænke mig at høre nogens (gerne kloge) bud på, hvordan i alverden det kan være, at Danmark så kort tid forinden mødet kunne vakle så fundamentalt i forhold til, om de skulle satse på ét eller to spor (“Bittert er det også, at statsministeriet lige før topmødet har indset, at man er nødt til at fastholde processens to spor for ikke at miste u-landenes opbakning”). De har haft to år til at forberede sig!?

Desuden: Er der nogen, der ved præcist hvem, der lagde Løkke i seng, så de kunne blive færdige om lørdagen? Og hvad var argumentationen for dette?

Endelig: Er det normalt i FN-regi, at man totalt overruler de formelle arbejdsprocesser? (“Danmark skal kun spille ud med tekst, hvis COP-mødet beder om det, og kun på basis af tekster fra klimamødets to officielle arbejdsgrupper, hvoraf kun den ene har nået at afrapportere”) Får det virkelig ingen FN-officielle konsekvenser for formandskabet?

9. januar 2010 kl. 21:33

Ole Kristensen siger:

tak for en god og detaljeret gennemgang.

man kunne ønske for statsministeren at han havde brugt en aften på fristaden christianias fællesmøder under de mange langvarige diskussioner om forhandlingerne og forsøgene på at svare med en tekst som ikke måtte have indvendinger fra nogen af de fremmødte 200-500 mennesker, som mest af alt har tilfælles at de ikke vil kaldest helt normale.

parallelen er relevant, for christiania har lige som fn ikke nogen repræsentation eller udelegeret autoritet - det vil ikke kunne lade sig gøre at etablere lovligt med de mange _meget_ store forskelligheder - derfor er konsensus eneste måde at nå til beslutninger.

der ville llr have lært om konsensusdemokratiets høje krav, langsomme handling og utrolig mange faldgruber, hvor kort der er til kaos.

stemningsbillederne i teksten kan jeg i hvert fald selv relatere til, omend i meget mindre skala, da vi sad i den grå hal og gennemgik møde efter møde med utrolige indlæg og enetaler præget af mistillid og domineret af gamle traumer.

i en sådan situation er det vigtigste ikke at få trumfet en beslutning igennem, men at forsøge at tackle forhindringerne for en tillidsfuld atmosfære. at manøvrere i sidespor åbner pandora æsken med mistillid og beskyldninger.

gang på gang gik jeg hjem kl. alt for sent og sparkede til stolperne på den gamle kaserne. hvorfor kunne vi ikke blive enige om noget, bare give regeringen et svar?

det skulle gå helt galt før det kunne gå godt, blev jeg forvisset om af de gamle christianitter ...

først efter et sindsoprivende kaotisk møde til langt ud på natten, hvor det stod klart for alle, at det ikke ku nytte at trække den længere. vi ville ikke kunne klare mosten i længden, og det at træffe beslutningen blev nu ikke blot en udefrakommende, men en personlig internaliseret nødvendighed.

christianitterne var nødt til at træffe en beslutning for at komme videre og igen få en fungerende hverdag, som naboer.

man forstår hvorfor vaticanket murer sig inde for at finde en leder blandt ligemænd.

det er en utopi, men dog et interessant tankeeksperiment hvis de fn delegerede arbejde under samme vilkår. og ikke måtte forlade bygningen før en aftale med målet om 1,5 var i hus.

i øvrigt var det meget nemmere at holde fællesmøder om manglende brugslejeindbetalinger (til dækning af el, vand og strøm) indkaldelsen faldt i form af en varslet strømafbrud ledsaget af en bajer i solen og en snak om hvor lidt der var i kassen og hvor langt det rakte.

samme aften stod der på skærmen i grå hal, med børnehavens nestor som ordfører:

årsager til ikke at betale:

- 1) ikke vil
- 2) ikke gør
- 3) ikke kan

3 giver sig selv. de er uden for diskussionen. de to andre blev vi ret hurtige enige om at iværksætte sanktioner overfor. og regningerne blev betalt til tiden.

ok, der er nok langt fra grå hal til bella centret.

10. januar 2010 kl. 02:40

Henning Steen siger:

Bolivia?

Har bolivianerne ikke god grund til at modsætte sig den københavnske ikke-aftale, med verdens højest beliggende hovedstad? La Paz allerede oplever svindende vandforsyninger fra gletsjeren..

("Hvad enten lande som Venezuela, Bolivia, Cuba og Sudan er drevet af, at de er olielande eller i alliance med olielande, af at de er modstandere af den USA-dominerede kapitalisme, eller af at være marionetter styret af Kina, så demonstrerede de i København en ny og uventet vilje til at stikke en kæp i hjulet.")

10. januar 2010 kl. 17:41

Mest læste

Kommission: Invasionen af Irak ulovlig

En kur, der er værre end sygdommen

Fællesskabet kontra den individuelle frihed

Forsker: Efterlønnere for nedslidte til at arbejde

Et rosenflor af unge kvinder

Voksende bureaukrati æder undervisningen

Hårdere straffe til børn og unge vil skabe mere kriminalitet

En helt legal form for børneporno

Mest sendte

Æreløse politikere

Der findes ikke bipersoner

Hvordan stilstand blev til visdom

Og ud på natten skiftede ministeren forklaring

'Den store omstilling skal være en fest'

Fire bud på en bedre folkeskole

De skal lære at elske vort land

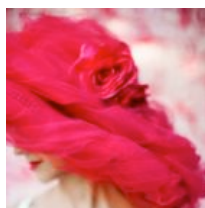
Kvinder kan da umuligt have lyst til analsex

Bedst lige nu

Kontroversiel dokumentarfilm vinder filmpris i USA

Dokumentarfilmen 'Det Røde Kapel' er kåret som årets bedste dokumentarfilm på prestigefyldt festival. Filmen var ledsaget af voldsom debat i Danmark. En debat der ifølge journalist Mads Brügger skyldes en fejlopfattelse af Nordkorea herhjemme

Anklage: Det Kgl. Teater kannibalerer musicalscenen

For millioner af statsstøttekroner koloniserer Det Kongelige Teater musicalmarkedet. I et forsøg på at leve op til kravene om høje publikumstal suger nationalscenen publikumsgrundlaget væk under de private teatre, mener kritikere

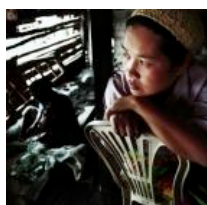
Unødige bekymringer

Agatha Christie og Dan Brown er bedre inspirationskilder end Kant og Nietzsche, fortæller den serbiske tennisspiller Janko Tipsarevic, der har lagt de tunge bøger til side for at redde karrieren

Magteliten er blind

Under den politiske radarskærm befinder sig almindelige lønmodtagere og lavere klasser med en mængde problemer, eliten ikke forstår, endsige gider tage sig af. Eliten forsvandt nemlig ikke ved magtskiftet i 2001. Og DF og Venstre har ført deres nye vælgergruppe bag lyset med skæv fordelingspolitik, centralisering og privatiseringer, hævder Lars Olsen i ny bog, der afdækker de moderne samfundseliter

Filippinerne: Kunsten at regere med race og etnologi

Hvem og hvor stammer vi fra? Det er noget, der optager både stat og befolkning i Filippinerne. Interessen for kultur, race og oprindelse er intens, og tæt knyttet til både den tidligere koloniale administration og kampen om landets sydligste øgruppe, Mindanao - hvor Filippinernes store muslimske mindretal bor

Da vreden vendte hjem

Det er igen lykkedes de konservative at tale både varmt imod magten og fremtræde cool som de rigtige ansvarlige